

Täavtõsân sää'mkiõllsaž da kulttuu're vuâdđõõvvi kääzzkõõzzi kvaliteett, vaikktemvuõtt da vuäžžamvuõtt

SAA'MI PUÄRRSITUÂI TUÂJJKOOLLATĶ

- *Mä'htt toimmmjam, ko ää'sšli'žžen lij sä'mmlaž ää'kkõoumaž?*

Ooudâsviikkâmraajõõzz veäkka

Occuš saa'mivui'm tue'jjuum puärrsihuõ'lle nâkkmid **tuâjjmaallid**, kook staa'ne dommkääzzkõõzzâst, kääzzkõsjällstumuužžâst, vuejlmõttum kääzzkõsjällstumuužžâst da strooite'lhuõlâst tõn, što puärsmam sä'mmla **kiõl'laž da kulttuurlaž vuõiggâdvuõd** teâuddje.

- Šiõgg hâaid täavtõsan lij, što puä'res sä' mmlai jii'jjes kiõll da kulttuur vää'ldet lokku hâiddkääzzkõõzzin.
- Säa'm puärrsituâi ää'sšlâž vuäitt pue'rben tâ'l, ko kääzzkõõzzid viiggât čõõd sä' mmlai äärvai mie'lddsânji da säa'm kiõ'lle.

Saa' mi puärrsituâi tuâjjkoollatĶ lij rajjum veä'kken personkâ'dda, kââ'tt tue'jjat puärsmam sä'mmlaivui'm. Siiskâž vuâdđââv kiõččlâ'sttum tiõt'tu, ko'st ä'sštobddjen lie toimmmjam sä' mmlai dommvuu'd säa'mkiõllsaž sosiaal- da tiõrvâsvuõttvuu'd tuâjjla.

TuâjjkoollatĶ veäkka

- Säa'm kiõll da kulttuur kuâstlmâ've hâidduâjast. Jii'jjes tuâgga miârkkõtõs da hâidduâi kvaliteett pâjjne.
- Personkâ'dd vâldd lokku pue'rben puärsmam sä'mmla taarbid da ää'sšlâž vuäžž vuäittmõõžž vaikkted jii'jjes hoiddu dommkääzzkõõzzâst, kääzzkõsjällstumuužžâst, vuejlmõttum kääzzkõsjällstumuužžâst da strooite'lhâaidast.
- Personkâ'dd vuäžž vue'jjmie'ldsaž vuä'ppõõzzid, ra'vvjõõzzid tõ'st, mä'htt puärsmam sä'mmlaž oumaž vuäitt seeilted da juä'tkĶed oudâs kiõlâs, kulttuu'res da identiteettes.
- Vuä'ppõskee'rja veäkka tuâjjkâ'dda puõ'tti tuâjjlaž vuetet hie'lĶeld mätt'teet.
- Koollkast vuäžž hie'lĶeld da kiõrggânji fi'ttjõõzz tõ'st, mâi'd sä'mmlaž puärrsituâjj tuâjjpäi'Ķest miârkkšââv.
- Puärsmam sä'mmla da suu ruâdees vaikktemvuäittmõõžž hoiddu puârre.
- Juõkk looggâst lie sä' mmlai dommvuu'dest tuejjuum puärrsituâi kuõskki teâd da vuä'ppõõzz. Lââ'ssen lij sââ'jj, koozz juâkksa tuâjjpäi'Ķ vue'jjid vuäitt tiuddeed.



Täavtõsân sää'mkiõllsaž da kulttuu're vuâdđõõvvi kääzzkõõzzi kvaliteett, vaikktemvuõtt da vuäžžamvuõtt

SAA'MI PUÄRRSITUÂI TUÂJJKOOLLATK

- *Mä'htt toimmmjam, ko ää'sšli'žžen lij sä'mmlaž ää'kkõoumaž?*

Sää'm puärrsituâi koollatk teem

1. Kulturtuâggaž

- Sä'mmla algmeerân
- Sää'm kiõl da kulttuur miârkkõtõs pue'rrjie'llma

2. Jie'llemhistoria, jie'llemõõlgtõõzz da vuârrvaikkõtõs

- Puärsam sä'mmlaž ooumaž - piârkaâ'dd viõkkân
- Mušttlumuš, mâinnaz da leeu'd

3. Na'ddsõs kōskkvuõd raajmõš

- Sä'mmlaž mainstemkulttuur da kommunikâ'stemnääl
- Sä'mmlaž vue'jji, oddi da mõõntõõllâmnaa'li lokku välddmõš

4. Aargâst pi'rğgumuš da toimmmemoodd õõudumuš

- Sä'mmla jie'llemnääl da ee'jj-jârrõõzz lokku välddmõš
- Mošttpanntiörvâsvuõd lokku välddmõš
- Jeäll'teei täavtõs tuâjast
- Tiörvâsvuõd da pue'rrjie'llem õõudumuš

5. Puärsam sä'mmlaž puärrsihuõl ää'sšli'žžen

- Kääzzkâ'stemtaarb čiõlggumuš
- Hâidd- da kääzzkâ'stemplaan
- Dommhâaid ää'sšli'žžen
- Serddmõš dââma kääzzkâ'stemjällstumu'sše /strooite'lhoiddu
- Vuejlmõttum kääzzkõsjällstumuuzž /strooite'lhâaid ää'sšli'žžen
- Åskldõk, jää'mmem da pe'ccel

6. Sosiaal- da tiörvâsvuõdhuõlpersonkâ'dd

- Sää'm kiõl âannmõš
- Tuâjjla mättumuš, ohjjumuš da tuârjjumuš
- Sosiaal- da tiörvâsvuõdhuõlpersonkâ'dd va'sttõs
- Kääzzkõõzzin teâdtumuš

Na'ddsõs kōskkvuõd raajmõš

Kääzzkâ'stemplaan

- tuâgga teâttpõ'mmai
- õhttsaž fi'ttjumuš puä'resoummu jie'llepälggaz loppäai'jest
- teâtt da na' ddjõs kääzzkõõzzu vddjest

Vue'jjkartt' tumuš

- tuâgga teâttpõ'mmai (õhttõs 5)
- ää'sšla jii'jjes ka'lndar
- vuâmmšet fyyslaž pirrõs, sosiaal'laž kōskkvuõdid tiörvâsvuõd lââ'ssen
- suâppmõõžž vue'jjin da tuâimmjemnaa'lin

Vaiggâdвуõdi õudde pohttmõš

- aiccmõš puki aaicjivui'm
- aa'sšid jeät sarnnu vuõigğgest
- aiccmõš, kuäs vaiggâd aa'sšid vuâitt puhtted õudde
- a'rvvõõzzi vuäivva mainstumuš
- uu'vdet vaiggõõzz hauddõõttâd
- tu'mmjemäi'gg da smiõttmõš
- huõl kie'ppumuš

Aktiivlaž, tuõsttlaž, fi'ttjeei, väimmlaž kommunikâ'stmõš sää'm kiõ'le



Sağstõõllmõš tuâimmjem pooddâst. Hiâlpab mainsted tuejee'st. Kââ'fstõõllmõš da poormõš.

- na'ddjõs jie'llem jorrõ'sse da luâdlaž šiõttõõttmõš jää'mm'ma
- kriis- da pe'cceltuâjj
- mâ'ŋghâidd

Tobddstõõttmõš

- Ķiirte'mes kaaunõõttmõš
- Ķiõdâst tiõvtumuš kaaunõõde'st
- mainstõõllmõš
- äi'ğğ tobddstõõttmõ'sše da kōskkvuõd raajmõ'sše
- sää'mkulttuu're äärv u'vddi šiõttõõttmõš

Vuõžžum na'ddjõs

- tuõdlaž a'rnnâarmõš
- aktiivlaž, ääv kulddlumuš da vaalmâsvuõtt kuullâd puk
- paaldi mainstumuš
- ää'sš õudde mainnzi veäkka
- mâinnzi mätt' tõõzzs